

EFOP-3.1.2-16-2016-00001

A pedagógusok módszertani felkészítése a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése érdekében

MINDENKI ISKOLÁJA

*„Az EFOP-3.1.2-16-2016-00001-
„A köznevelés módszertani megújítása a végzettség nélküli iskolaelhagyás
csökkentése céljából projekt elégedettség mérése”*

**Eötvös Loránd Tudományegyetem
1053 Budapest, Egyetem tér 1-3.**

**A pedagógusok módszertani felkészítése
a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése
érdekében**

A képzések elégedettség adatai

2018.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

EFOP-3.1.2-16
A pedagógusok módszertani felkészítése a végzettség nélküli
iskolaelhagyás megelőzése érdekében
2018.

TARTALOM

Bevezető	3
A képzéssel való elégedettség mértékének elemzése	6
Az egyes képzési területekkel és a hozzájuk kapcsolódó kurzusokkal való elégedettség mértékének elemzése	8
A képzési területekhez kapcsolódó kurzusok elemzése az oktatói átlagok alapján	8
A képzési területek elemzése	9
A képzők elégedettség mérésének elemzése	9
Összefoglaló	13

Bevezető

Az EFOP-3.1.2-16 **“Pedagógusok módszertani felkészítése a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése érdekében” projekt célja** a differenciált, személyközpontú nevelést-oktatást lehetővé tevő módszertani kultúra megerősítése a köznevelési intézményekben, a nyitottságra ösztönző intézményi nevelés-oktatás pedagógiai eszköztárának fejlesztése, valamint a kidolgozott módszertan a pedagógusok körében történő országos elterjesztése.

A képzésszervezést az ELTE négy ütemben valósítja meg 2018-2021 között Budapesten, továbbá Győr-Moson-Sopron, Vas, Veszprém és Zala megyében, összesen 10.493 pedagógus és 450 iskola bevonásával.

Az ELTE képzési portfóliójából *az iskolák egyéni igényeik, helyi adottságaik függvényében választhatják képzéseiket.*

Az ELTE által fejlesztett képzések az alábbi kötelező tartalmi elemekhez kapcsolódnak:

- A heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztést támogató tanulási környezet meg- teremtése érdekében a pedagógiai gyakorlatban, kiemelten a heterogén tanulói csoportok nevelése-oktatása terén alkalmazott, tanulói motivációt ösztönző tanulószervezési módszerek és kooperatív tanulási eljárások alkalmazási lehetőségeinek kidolgozása:
 - játékos anyanyelvi nevelés lehetőségei az iskolai lemorzsolódás csökkentése érdekében,
 - különleges bánásmódot igénylő tanulók támogatása,
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel, sajátos nevelési igénnyel küzdő és hátrányos helyzetű tanulókkal való foglalkozás módszertana,
 - tevékenységközpontú pedagógiák gyakorlati alkalmazására való felkészítés,
 - a szövegértés mint tanulási képesség fejlesztése,
 - a szövegértési kompetenciák (literacy) támogatása, a logikus gondolkodás fejlesztése,
 - tanulás támogató értékelés.

- A digitális készségek fejlesztése keretében digitális-alapú iskolafejlesztő módszertani elem kidolgozása a tanulók digitális kompetenciájának fejlesztését, a digitális írástudás magasabb szintre emelését, az iskolai és iskolán kívüli informatikai képzést támogató

pedagógiai módszerek alkalmazása: digitális eszközhasználat, kommunikáció, információ-menedzsment és -műveltség kialakítása:

- innovatív informatikai eszközök használata az oktatásban
 - tanulástámogató digitális alkalmazások,
 - a tanulók digitális szövegértési és szövegalkotási tevékenységeinek és képességeinek fejlesztési módszerei. Tudatos eligazodás a világhálón elérhető szövegekben.
- A tanulói kompetenciák fejlesztése keretében logika-alapú iskolafejlesztő módszertani elem kidolgozása a kulcskompetenciák, kiemelten a matematikához és a természettudományokhoz szükséges kompetenciák, illetve a logikai gondolkodás fejlesztését elősegítő fejlesztő módszertanok elterjesztésének támogatása:
 - tanulási stratégiák és technikák a természettudományos tantárgyakban,
 - gondolkodási képességek fejlesztése a korai iskolai lemorzsolódás megelőzése érdekében,
 - játékok szerepe és eredményes használata a hatékony pedagógiai fejlesztésben.
 - A művészi készségek és kompetenciák fejlesztése keretében művészet-alapú iskolafejlesztő módszertani elem kidolgozása olyan személyiség- és gyermekközpontú módszerek alkalmazásának a támogatása, amelyek művészeti módszertani programokkal elősegítik a különböző képességű tanulók integrált nevelését-oktatását, erősítik a művészeti tevékenységek személyiség- és közösségfejlesztő szerepét:
 - drámapedagógia: felkészítés dramatikus módszerek és technikák alkalmazására a nevelő oktató munkában,
 - vizuális kommunikáció az oktatásban,
 - módszertani felkészítés az egész napos nevelésre a korai iskolai lemorzsolódás megelőzése érdekében.
 - Életvezetéshez kapcsolódó kompetenciák fejlesztése keretében az adaptív életgyakorlat elmélyítését támogató módszertani elem kidolgozása az eredményes életvezetés megalapozása közösségfejlesztő és önfejlesztő magatartás és tevékenységformák kialakításával: a tanulástámogató kommunikációs kompetenciafejlesztése,
 - az óvoda-iskola közötti átmenet támogatása a korai iskolai lemorzsolódás megelőzése érdekében,
 - iskolaelhagyás csökkentése pozitív, preventív pszichológiai szemlélettel,
 - szociális és érzelmi készségek fejlesztése (SZÉF) iskolai keretek között.

Az ELTE kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a pedagógusokat, úgy a mindennapi munkavégzésben, mint a tudományos fejlődésben és önképzésben, releváns, színvonalas és minőségi tudásátadással támogassa. Ennek érdekében a képzések minőségbiztosítási rendszerének részeként negyedévente elemzi és értékeli a képzésekhez kötődő pedagógus és képzői elégedettséget és az adatok alapján törekszik a képzések folyamatos fejlesztésére.

A pedagógusok az alábbi képzési programokat értékelték annak alapján, hogy azokkal milyen mértékben voltak elégedettek.

Budapesti képzések

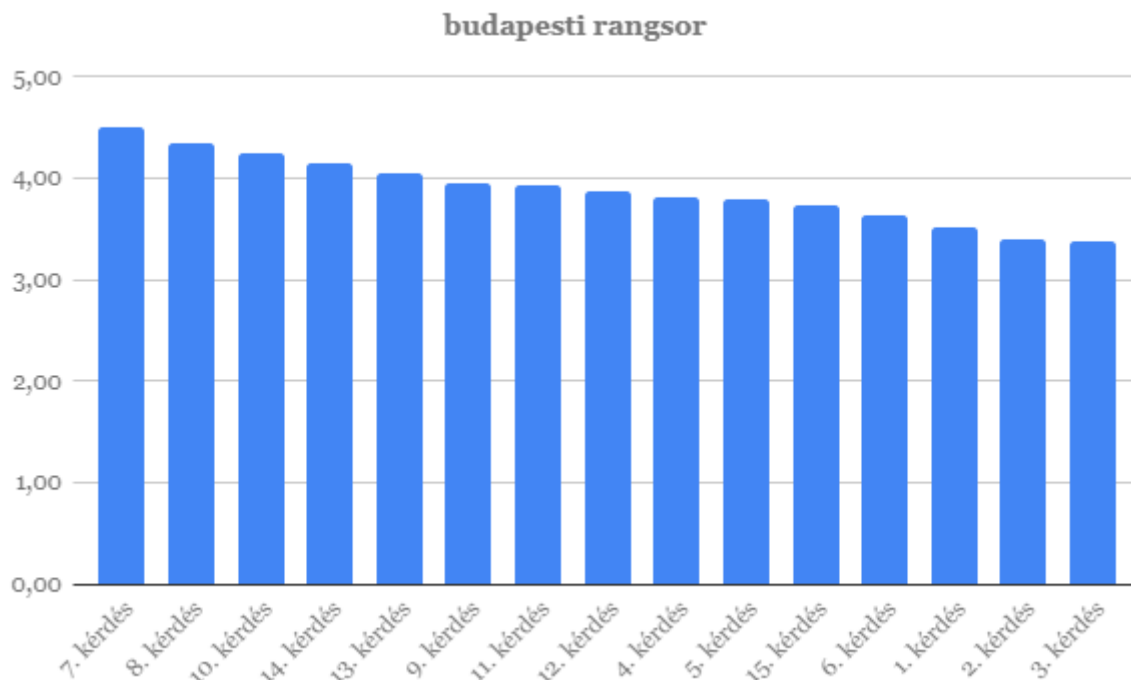
- *Játékok szerepe és eredményes használata a hatékony pedagógiai fejlesztésben*
- *Különleges bánásmódot igénylő tanulók támogatása*

A pedagógusok az alábbi 15 kérdés mentén értékelték a fent megnevezett képzési programokat egy ötfokozatú skálán. Minél magasabb értéket adtak, annál elégedettebbek, minél alacsonyabb értéket adtak, annál elégedetlenebbek az adott képzési programmal.

1. Megvalósította-e a továbbképzés az Ön által elvárt célokat? Mennyire felelt meg a képzés az elvárásainak?
2. Mennyire nyújtott gyakorlati segítséget, gyakorlatban hasznosítható tudást a továbbképzés?
3. Mennyire voltak újszerűek a képzésen megismert tartalmak? Eddigi tudása kiegészült-e új elemekkel?
4. Mennyire voltak Ön szerint megfelelőek az alkalmazott oktatási módszerek?
5. Ön szerint mennyire voltak teljesíthetőek a továbbképzés követelményei?
6. Mennyire felelt meg Ön szerint a tanfolyam az előzetesen megadott programnak?
7. Milyennek ítéli meg a képző(k) szaktudását, módszertani kultúráját?
8. Milyennek ítéli meg a képző(k) kommunikációját (nyíltság, hitelesség)?
9. Mennyire volt megfelelő a tanfolyamon kapott segédanyagok mennyisége?
10. Mennyire voltak megfelelőek a technikai feltételek?
11. Milyennek ítéli meg a tanfolyamon kapott segédanyagok minőségét?
12. Milyennek ítéli meg a tanfolyam előkészítését összességében (előzetes tájékoztatás, kapcsolatfelvétel és -tartás, az esetlegesen felmerülő problémákra való reagálás)?
13. Milyennek ítéli meg a tanfolyam előadótermé(i)t, annak alkalmasságát?
14. Milyennek ítéli meg a tanfolyam szervezőivel való kapcsolatot, a felmerülő problémák kezelését?
15. Milyennek ítéli meg a regisztráció lebonyolítását?

A képzéssel való elégedettség mértékének elemzése

Az alábbi grafikonok a budapesti képzésekkel való elégedettség mértékét tükrözik az egyes kérdésekkel, területekkel kapcsolatban. Láthatóvá válik, hogy a képzés egészét tekintve mely területtel voltak a pedagógusok a legelégedettebbek, illetve melyikkel voltak a legelégedetlenebbek.

1. grafikon: A képzéssel kapcsolatos elégedettség rangsora kérdésenkénti bontásban (Budapest)

A legnagyobb mértékű elégedettség a 7. kérdés mentén mutatkozik (Milyenek ítéli a képző szaktudását), melynek mértéke 4,50. További négy kérdés mentén értékelték a résztvevők 4 pont fölé: 8. Milyenek ítéli meg a képző(k) kommunikációját (nyíltság, hitelesség)? (4,35); 10. Mennyire voltak megfelelőek a technikai feltételek? (4,24); 14. Milyenek ítéli meg a tanfolyam szervezőivel való kapcsolatot, a felmerülő problémák kezelését? (4,15); 13. Milyenek ítéli meg a tanfolyam előadótermé(i)t, annak alkalmasságát? (4,05). A további 10 kérdéssel való elégedettség mértéke 3,39 és 3,95 között szór, vagyis a képzéssel kapcsolatos elégedettség mértéke inkább pozitív, noha az eredmények mentén a kritikusabb területek is jól kirajzolódnak. Ilyen például a képzés újszerűségére, valamint gyakorlati hasznosságára érkezett értékelések, melyek inkább negatívak, vagyis a résztvevők ezen területekkel voltak a legelégedetlenebbek. Az alábbi táblázatban az összes kérdéssel kapcsolatos elégedettség mértéke látható négy blokk mentén - teljes mértékben elégedettek (4,5 pont feletti átlagszámok); inkább elégedettek (4 és 4,5 pont közötti átlagszámok); kevésbé elégedettek (3,5

és 4 pont közötti átlagszámok); legkevésbé elégedettek (3,5 pont alatti átlagszámok). Így az arányok is kirajzolódnak, hogy mely blokk dominál a leginkább a válaszok alapján.

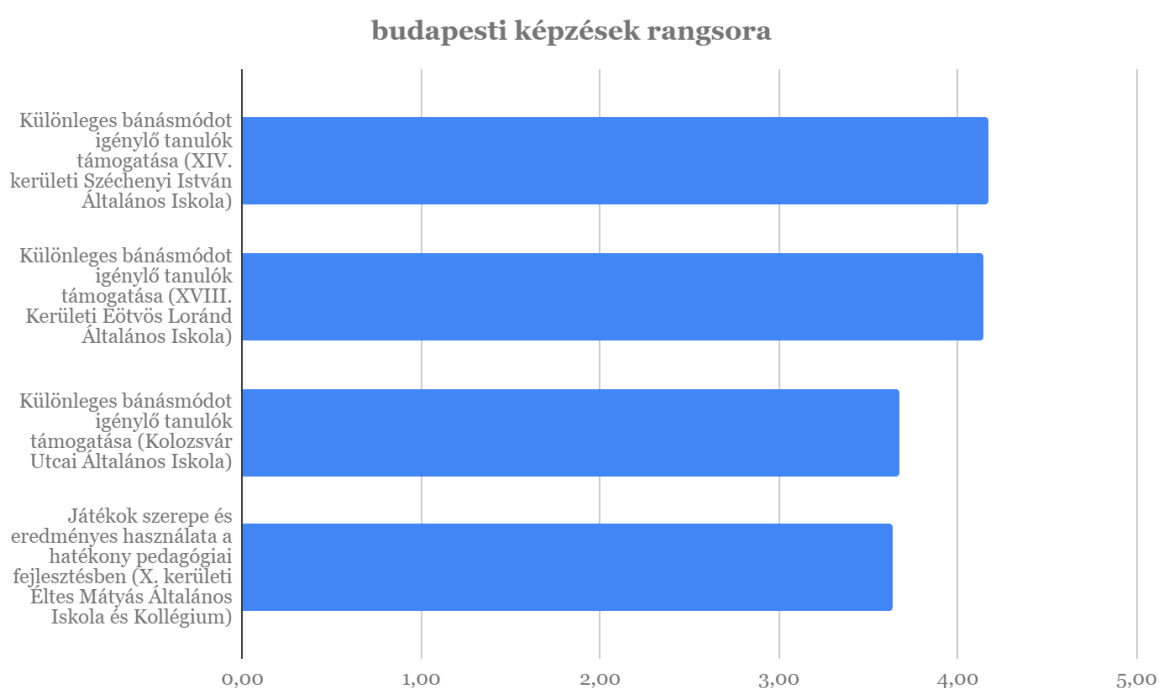
Inkább elégedettek	7. Milyennek ítéli meg a képző(k) szaktudását, módszertani kultúráját? (4,50)
	8. Milyennek ítéli meg a képző(k) kommunikációját (nyíltság, hitelesség)? (4,35)
	10. Mennyire voltak megfelelőek a technikai feltételek? (4,24)
	14. Milyennek ítéli meg a tanfolyam szervezőivel való kapcsolatot, a felmerülő problémák kezelését? (4,15)
	13. Milyennek ítéli meg a tanfolyam előadótermé(i)t, annak alkalmasságát? (4,05)
Kevésbé elégedettek	9. Mennyire volt megfelelő a tanfolyamon kapott segédanyagok mennyisége? (3,95)
	11. Milyennek ítéli meg a tanfolyamon kapott segédanyagok minőségét? (3,94)
	12. Milyennek ítéli meg a tanfolyam előkészítését összességében (előzetes tájékoztatás, kapcsolatfelvétel és -tartás, az esetlegesen felmerülő problémákra való reagálás)? (3,87)
	4. Mennyire voltak Ön szerint megfelelőek az alkalmazott oktatási módszerek? (3,81)
	5. Ön szerint mennyire voltak teljesíthetőek a továbbképzés követelményei? (3,79)
	15. Milyennek ítéli meg a regisztráció lebonyolítását? (3,74)
	6. Mennyire felelt meg Ön szerint a tanfolyam az előzetesen megadott programnak? (3,63)
	1. Megvalósította-e a továbbképzés az Ön által elvárt célokat? Mennyire felelt meg a képzés az elvárásainak? (3,52)
Legkevésbé elégedettek	2. Mennyire nyújtott gyakorlati segítséget, gyakorlatban hasznosítható tudást a továbbképzés? (3,40)
	3. Mennyire voltak újszerűek a képzésen megismert tartalmak? Eddigi tudása kiegészült-e új elemekkel? (3,39)

1. táblázat: Az elégedettség mértékének megoszlása a budapesti rangsor alapján

Az egyes képzési területekkel és a hozzájuk kapcsolódó kurzusokkal való elégedettség mértékének elemzése

A képzési területekhez kapcsolódó kurzusok elemzése az oktatói átlagok alapján

Az alábbi grafikonon az egyes képzésekkel való elégedettség rangsorát láthatjuk az alapján, hogy a képzés oktatója által tartott kurzusra kapott elégedettség átlaga hol helyezkedik el a többi képzés oktatói átlagához képest. Az egyes oktatók elégedettségi száma tehát, az általuk tartott összes kurzus elégedettségi adatának átlagát tartalmazza. Ahol azonosak a kapott átlagszámok, ott a kurzusokat/oktatókat azonos rangsorszámon szerepeltetjük.

2. grafikon: A képzési területekkel és oktatókkal kapcsolatos elégedettség mértékének megoszlása a budapesti rangsor alapján

A négy kurzusból egy sem található a leginkább elégedett blokkban, de a legkevésbé elégedett blokkban sem. Perlusz Andrea-Csákvári Judit, valamint Kerékgyártó Csilla kurzusával inkább elégedettek, Perlusz Andrea-Sándor Mónika, valamint Wintsche Gergely kurzusával pedig kevésbé voltak elégedettek a résztvevők. A képzési területekkel, oktatókkal kapcsolatos átlagszámok is azt mutatják, hogy a képzés újszerűségére, új oktatási módszerekre és gyakorlati hasznosságára érkező értékelések inkább kritikusabbak. A képzők szakmai felkészültségével, hitelességével és kommunikációjával szemben azonban egyértelmű elégedettség mutatkozik, noha a technikai feltételek, körülmények és a felkészülést/oktatást támogató segédeszközök minősége is az elégedettséget növelték.

A képzési területek elemzése

Annak érdekében, hogy a képzési területekkel való elégedettség mértéke objektíven is megjeleníthető legyen, az egyes kurzusok eredményeit összevontan kezeljük, hogy az így kapott értékek megmutassák, mely képzési területekkel milyen mértékben voltak elégedettek a résztvevők. Ebben a rangsorban minden képzési terület csak egyszer szerepel, a hozzá tartozó átlag és rangsor azonban az egyes képzési terület összes kurzusának eredményét összesíti. Ez jelen elemzésben a “Különleges bánásmódot igénylő tanulók támogatása” képzési terület szempontjából releváns, melynek három kurzusa került megrendezésre.

3. grafikon: A képzési területekkel kapcsolatos elégedettség mértékének megoszlása az objektív rangsor alapján

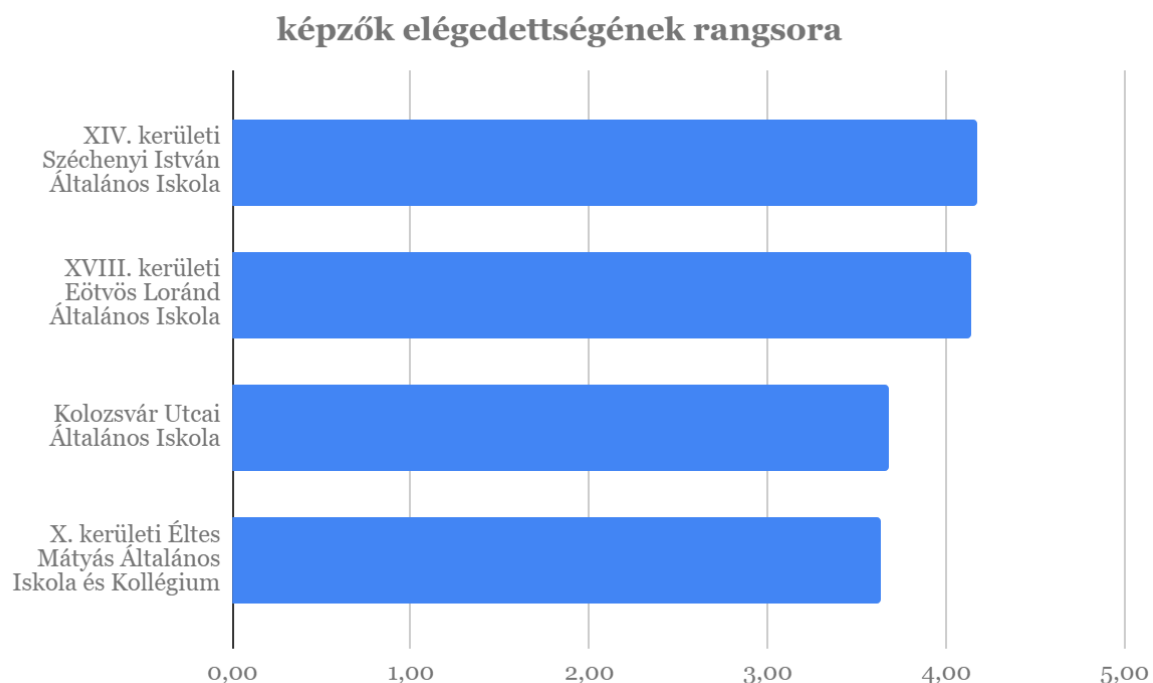
Az objektív rangsor is a Különleges bánásmódot igénylő tanulók támogatása képzési területtel való elégedettséget tükrözi. A Játékok szerepe és eredményes használata a hatékony pedagógiai fejlesztésben képzési területtel kevésbé voltak elégedettek a résztvevők (az elégedettség mértéke: 3,64). A két képzési terület objektív rangsora is megegyezik a képzési területtel, valamint az oktatókkal való elégedettségi rangsorral: ebben az esetben sem szerepel egyik képzési terület sem a rangsor leginkább, valamint legkevésbé elégedett blokkjában. Az objektív rangsor alapján a képzési területekkel való elégedettség összesített átlaga 3,82.

A képzők elégedettség mérésének elemzése

A képzők is kitöltötték egy kérdőívet, mely a képzéssel, annak szervezésével kapcsolatos elégedettségük mértékét volt hivatott felmérni. A képzőknek egy ötfokozatú skálán kellett értékelniük az alábbi 12 kérdést.

1. Milyenek ítéli meg a képzések előkészítését összességében (előzetes információkhoz való hozzájutás, kapcsolatfelvétel és -tartás, az esetlegesen felmerülő problémákra való reagálás)?
2. Időben megkapta az oktatói munkára a felkérést?
3. Mennyire volt elégedett a Regionális Képzési Központ által szakmai/pedagógiai munkájához nyújtott támogatással?
4. Milyenek ítéli meg az oktatásszervező(k) problémamegoldását?
5. Milyenek ítéli meg az oktatásszervező(k) szakmai felkészültségét?
6. Milyenek ítéli meg az oktatásszervező(k) kommunikációs kultúráját?
7. Milyenek ítéli meg az oktatásszervező(k) emberi magatartását?
8. Milyenek ítéli meg a képzés szervezőivel való kapcsolatot összességében?
9. Milyenek ítéli meg a tanfolyam előadótermé(i)t, annak alkalmasságát?
10. Mennyire voltak megfelelőek a technikai feltételek?
11. Milyenek ítéli meg a képzésen résztvevők előzetes tudását?
12. Mennyire volt hatással a környezet a tanfolyam résztvevőinek munkájára?

A lenti grafikonon az alábbi kérdésekkel kapcsolatos képzői elégedettség rangsora látható.

4. grafikon: A képzői elégedettség mértékének rangsora az összesített átlagok alapján

Összességében a képzők egyértelmű elégedettségét jelzik a fenti átlagszámok, mind a képzés előkészítettsége, mind a kommunikáció, mind pedig az oktatásszervezőkkel való kapcsolat mentén. Az értékelések közül egy sem szerepel 4 pont alatt, a legkritikusabb értékelés átlaga pedig 4. A legmagasabb értékelés 4,42. Az alábbi táblázat az egyes kérdésekre adott értékelések mentén kirajzolódó rangsort és a hozzájuk tartozó átlagszámot mutatja, mely tovább árnyalhatja a képet.

rangsorhely	kérdés	átlag
1.	7. Milyennek ítéli meg az oktatásszervező(k) emberi magatartását?	5
2.	3. Mennyire volt elégedett a Regionális Képzési Központ által szakmai/pedagógiai munkájához nyújtott támogatással?	4,75
3.	6. Milyennek ítéli meg az oktatásszervező(k) kommunikációs kultúráját?	4,75
4.	5. Milyennek ítéli meg az oktatásszervező(k) szakmai felkészültségét?	4,5
5.	8. Milyennek ítéli meg a képzés szervezőivel való kapcsolatot összességében?	4,5
6.	2. Időben megkapta az oktatói munkára a felkérést?	4,25

7.	4. Milyenek ítéli meg az oktatásszervező(k) problémamegoldását?	4,25
8.	10. Mennyire voltak megfelelőek a technikai feltételek?	4,25
9.	1. Milyenek ítéli meg a képzések előkészítését összességében (előzetes információkhoz való hozzájutás, kapcsolatfelvétel és -tartás, az esetlegesen felmerülő problémákra való reagálás)?	4
10.	9. Milyenek ítéli meg a tanfolyam előadótermé(i)t, annak alkalmasságát?	4
11.	12. Mennyire volt hatással a környezet a tanfolyam résztvevőinek munkájára?	3,75
12.	11. Milyenek ítéli meg a képzésen résztvevők előzetes tudását?	3

A képzők kifejezetten elégedettek voltak az oktatásszervezők kommunikációjával és emberei magatartásával, valamint a Regionális Képzési Központ támogatásával. A megtartott képzés környezetének hatását a résztvevők munkájára 3,73-ra értékelték, mellyel tehát kevésbé voltak elégedettek. A legkevésbé a résztvevők előzetes tudásával voltak elégedettek, melyet összességében hármásra értékelték. A képzők értékelésükben az egyes képzések szervezésével és technikai feltételeivel való elégedettségüket fogalmazták meg, vagyis elmondható, hogy ezek a képzések gördülékenyen, a képzők igényeit is figyelembe véve kerülnek megszervezésre.

Összefoglaló

A képzésben résztvevő pedagógusok a fenti eredmények összességét figyelembe véve mind a képzés tartalmával, oktatóival, szervezésével inkább elégedettek voltak, miközben a kritikus területeket is jelezték. Túlnyomórészt pozitív 3,5 pont fölötti értékelések dominálnak az ötfokozatú skálán. A jelzett problémák, elégedetlenségek inkább képzések előkészítettségére, a képzések újszerűségére, gyakorlati hasznosságára vonatkoztak. A képzők szaktudása, felkészültsége és kommunikációja minden esetben a rangsorok elején szerepeltek, vagyis a résztvevők leginkább ezen területekkel voltak elégedettek.

Az oktatók mind a képzés előkészítésével, azok szervezésével inkább elégedettek voltak. Túlnyomórészt 4,25 és 5 pont között értékelték a kérdőívben. Az elégedettségüket fejezték ki az oktatásszervezők munkájával kapcsolatos kérdésekben, azonban kritikusan értékelték a képzés technikai feltételeit, valamint a résztvevők előzetes tudását.

A kritikusan értékelt területek sem mutatnak nagyfokú elégedetlenséget, hiszen az átlagok többnyire 3-3,75 pont közé esnek ebben a blokkban. A képzéssel kapcsolatos hallgatói és oktatói értékelések tehát egyértelműen az elégedettséget jelzik mind a képzések szakmai tartalmában, mind azok szervezésben.